

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕЛІ УКРАЇНИ

к.е.н., доц. Школа В. Ю., студент гр. Ф-91 Манзюк А.

Моделі економічного розвитку окремих країн формуються в рамках певної економічної системи, яка є сукупністю усіх економічних процесів, що відбуваються в суспільстві на основі певних інституціональних, майнових і фінансових відносин та організаційних форм. В останні сторіччя у світі діяли різні типи економічних систем: ринкова економіка, що базується на вільній конкуренції (класичний капіталізм), змішана економіка (сучасний капіталізм) і дві неринкові системи – традиційна та адміністративно-командна. У кожній системі вибудовуються національні моделі організації господарства, які кореспондуються з наявним економічним, ресурсним і культурним потенціалом країни, її традиціями, духовністю та ментальністю [2].

Сьогодні в Україні співіснують три моделі економічного розвитку: державного соціалізму, державно-монополістичного капіталізму та народного капіталізму. Перша модель – модель державного соціалізму – являє собою систему економічних відносин, що базується на державній власності та надмірній ролі держави як владного деміурга, що керує всіма соціально-економічними процесами, які відбуваються у країні [3]. Друга модель – модель державно-монополістичного капіталізму – передбачає створення замкнених груп олігархічного спрямування, базується на державно-монополістичній власності та орієнтується на пріоритетний розвиток експортоорієнтованої та сировинної моделі економіки [4]. Третя модель – модель народного капіталізму, – на наше переконання, відповідає як національним інтересам України щодо забезпечення її економічної незалежності, так і ментальності українців [5].

Сьогодні в Україні відбуваються протилежні, з позиції національних економічних інтересів, домінантні процеси: з одного боку, потужно розвивається державно-монополістичний капіталізм, з другого – стихійно формуються фрагменти моделі народного капіталізму, що потребує формування відповідної системи влади, яка б захищала інтереси її представників і діяла за іншими законами.

1. Мочерний С. В. *Методологія економічного дослідження*. – Львів: Світ, 2001. – 416 с.
2. Соскін О. *Модель народного капіталізму і національні економічні інтереси України* // *Економічний часопис*. – 1998. – № 11–12. – С. 6–9.
3. Соскін О. *Моделі влади в Україні: спроба політико-економічного аналізу* // *Економічний часопис*. – 1997. – № 1. – С. 3–6.
4. Соскін О. *Шлях України: через демократію до європейської спільноти* // *Економічний часопис-XXI*. – 2007. – № 11–12. – С. 3–6.